

Arbejdsgrundlag

Bæredygtigheds-,
Natur- og Klimaudvalget
2022-2025

**Vi vil i Bæredygtigheds-,
Natur- og Klimaudvalget
have det politiske mod til
at træffe svære
beslutninger**

Indhold

Indledning	5
Mindset	6
1: I Horsens Kommune skal det være nemt at tage bæredygtige valg i hverdagen	8
2: Vi vil fremme den grønne mobilitet	10
3: Vi skal lave kloge løsninger til håndtering af mere vand som følge af klimaforandringer og beskytte vores grundvand	12
4: Vores bygninger og boliger skal være grønne og klimavenlige	14
5: Naturen skal være vildere, og vi vil bruge den natur, der kan tåle det	16
Oversigt: Vedtagne politikker og strategier	18

Indledning

Vi har oplevet imponerende tilvækst i Horsens Kommune og har i en årrække prøvet at være en af de hurtigst voksende kommuner i Danmark. Vi har været på en historisk rejse fra at være en fængselsby til at være en uddannelses- og oplevelsesby.

Mange vælger fortsat at flytte til vores kommune, og tempoet på udvikling har været højt. Det skal vi på en og samme tid passe på og omfavne som noget positivt, så vi både bevarer benene i den jyske muld og sikrer, at der er kvalitet i udviklingen.

Med denne udvikling og vækst følger også nogle klimamæssige udfordringer og som trækker på vores fælles ressourcer. Vi som kommune tager derfor ansvar og går forrest i omstillingen til et grønt, bæredygtigt og klimarobust samfund. Vi spiller nemlig også en rolle, når klodens globale udfordringer skal løses.

Vi skal gentænke den måde, som vi tænker udvikling på. Udviklingen af vores kommune må ske på en bæredygtig og grøn måde, så generationerne efter os har de samme muligheder for et godt liv.

Vi er på rette vej, og vi har lagt de første, vigtige spor for fremtidens Horsens Kommune med bl.a. Strategi for Cirkulær Økonomi, Elladerstrategien og Klimaplan 2022-2026.

Det er vores ambition i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, at vi skal gøre det endnu bedre, og vi har allerede smøget ærmerne op.

- Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget, juni 2022

Mindset

Vi er i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget tro mod værdierne i Byrådets fælles arbejdsgrundlag, som er:

- Tillid og ærlighed
- Åbenhed, gensidig respekt og en god tone
- Fælles mål og bredt samarbejde.

Herudover arbejder vi i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget også ud fra følgende principper:

- Vi medvirker lokalt til at løse globale udfordringer
- Vi planlægger, skaber og beskytter rammerne for det gode liv – også for fremtiden.

I Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget er vi også optaget af at balancere mellem:

- at ville vækste og prioritere bæredygtige og klimavenlige løsninger.
- bruge naturen og samtidig beskytte den.

Politisk mod

Vi vil i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget have det politiske mod til at træffe svære beslutninger og sige "vi skal denne vej". Vi vil have modet til at turde gøre en forskel – også selvom det kan blive upopulært.

Grøn sport

Som medlemmer af Bæredygtigheds-, Natur-, og Klimaudvalget ser vi os selv som ambassadører for den grønne dagsorden, hvor vi i hvert vores tempo prøver at justere og ændre nogle vaner til mere bæredygtige løsninger. Vi vil gøre det til en sport – en grøn sport – at tænke bæredygtigt og miljøvenligt, og ligesom alt anden sport kræver det træning og øvelse for at blive rigtig god. For at motivere borgerne vil vi fortælle om de positive resultater samt kommunikere om fremgang på området, og dermed sætte eksempler for, hvordan man selv kan gøre en forskel.

Tænke på tværs af udvalg

Når vi træffer beslutninger i Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget vil vi tænke på tværs af alle udvalg i kommunen for at sikre helhed og sammenhæng. For vi er en samlet kommune, der skal løfte i flok. Det nytter ikke, at to udvalg træffer beslutninger, der nulstiller hinanden. Derfor vil vi arbejde for, at beslutninger understøtter hinanden.

01

I Horsens Kommune skal det være nemt at tage bæredygtige valg i hverdagen

Vi ved, at det kan virke uoverskueligt at ændre sine vaner, så man lever et mere grønt, miljøvenligt og bæredygtigt liv. For hvor skal man starte? Og med hvad?

Derfor har vi en ambition om at gøre det nemmere for borgerne i Horsens Kommune at tage flere bæredygtige valg i hverdagen. Man behøver nemlig ikke at lave store ændringer i sit liv fra den ene dag til den anden. Små ændringer og små skridt – det hele er alt sammen skridt på vejen mod en grønnere og bedre fremtid.

Derfor vil vi...

- gøre grønne og sunde valg lettere f.eks. ved at få borgerne til at tænke på "bøf, bil og bolig", da det er på de områder, hvor man kan gøre en forskel.
- gå i dialog med andre udvalg og understøtte mulighederne for inspirerende, grøn og varieret mad i daginstitutioner, kommunale kantiner og køkkener.
- gøre det mere attraktivt at tage cyklen eller offentlig transport fremfor bilen.
- oplyse om biodiversitetsmuligheder samt håndtering af vand i egen have.
- gøre det lettere at sortere affald.

02

Vi vil fremme den grønne mobilitet

De fleste aktiviteter i vores samfund er afhængig af transport, og måske derfor er transport et af de vanskeligste områder at omstille. Samtidig medfører den fortsatte befolkningstilvækst til kommunen en stigning i trafik på vejene. Derfor ser vi det som en vigtig opgave at fremme den grønne mobilitet.

Vi vil bl.a. gøre det nemmere og mere attraktivt at vælge cyklen, så flere vælger at lade bilen stå. Vi vil gerne understøtte, at flere får elcykler, fordi det muliggør, at flere borgere har mulighed for at cykle. Samtidig gør elcyklerne det også muligt at cykle relativt langt. Det ser vi som en lejlighed til at lave bedre cykelstier fra lokalcenterbyerne ind til Horsens by. Der er også mange familier, der vælger at købe en ladcykel i stedet for at købe bil nummer to. Denne udvikling vil vi gerne understøtte ved at støtte beslutninger om bredere og bedre cykelstier. Samtidig vil vi arbejde for at få bedre cykelparkering ved skoler, daginstitutioner samt indkøbsmuligheder.

Samtidig vil vi også arbejde for, at vores kollektive trafik omstilles til fossilfrie drivmidler, og vi skal i samme omgang finde en måde at øge brugen af den kollektive trafik. Det kan f.eks. være vha. samkørsel eller delebilsordninger.

Derfor vil vi...

- støtte beslutninger, der forbedrer cyklismen.
- understøtte at være grøn "mobilitet", hvor der kan vælges forskellige transportformer og kombinationer af transportmidler alt efter behov, ønsker og muligheder. Det kan f.eks. også være samkørsel eller delebilsordninger.
- gøre det lettere at have en elbil ved at skabe flere opladningsmuligheder
- skubbe til udviklingen for bedre cykelparkering ved skoler, daginstitutioner og indkøb.
- arbejde for en grøn omstilling af den kollektive trafik.

03

Vi skal lave kloge løsninger til håndtering af mere vand som følge af klimaforandringer og beskytte vores grundvand

Ligesom mange andre steder i verden udfordrer klimaforandringerne vores kommune.

Horsens by er det område i kommunen, hvor der er størst risiko for de største skadestab ved oversvømmelse fra Horsens Fjord. I forbindelse med storme oplever vi af og til, at havvandet oversvømmer de lavere dele af Horsens By. Ofte i et samspil med de tre vandløb Bygholm Å, Dagnæs Bæk og Hansted Å, der strømmer gennem byen. Med den stigende havvandsstand i fjorden og stigende nedbør følger også højerestående grundvand og perioder med højere vandstand i vandløbene.

En højere vandstand i fjorde og åer udfordrer byen regn- og spildevandssystemer, og som årene går stiger risikoen for større oversvømmelser af Horsens by. Særligt kan et sammentræf af højvandstand i både fjorden og åerne ved stormflod og megen regnvand give store oversvømmelser og værditab for vores by.

Det bliver også en udfordring for afvandingssystemet og for håndtering af regn- og spildevand i Horsens By.

De store mængder vand og de stigende oversvømmelsesrisici, som vi oplever i kommunen, presser os til at få styr på vores vand. Derfor ønsker vi et stort fokus og prioritering på dette område. Samtidig skal vi også huske, at udfordringerne også er en mulighed for at vende vandet til en fordel og skabe rekreative muligheder og naturområder.

Derfor vil vi...

- beskytte de fælles (samfundsmæssige) værdier i byen mod oversvømmelse.
- fortsat prioritere separatkloakering højt, så regnvand og spildevand bliver adskilt og overløb af urensset spildevand til fjorden samtidig reduceres.
- stille krav til, hvordan vi tænker klimasikring ind i alle vores projekter og udnytter det til at skabe rekreative rum til glæde for alle.
- have modet til, at ikke al regnvand skal i rør, men finde på gode løsninger til at lade vandet løbe på terræn.
- beskytte nuværende og fremtidige drikkevandsforsyning og grundvandsområder.

04

Vores bygninger og boliger skal være grønne og klimavenlige

Fremtidens by er en grøn by. Det er en by, der består af sunde og bæredygtige materialer og som er bygget ud fra cirkulære principper. Vi bor flere på færre kvadratmeter, så vores boliger er så energieffektive som muligt samtidig med, at der er plads til mere natur – både mellem bygningerne, på vores bygninger og uden for byen. Det er en udvikling, som vi tror på, og derfor vil vi være med til at understøtte og skubbe på for, at det bliver en realitet.

Denne udvikling går også hånd i hånd med vores ambition om at være CO₂-neutrale inden 2030. Et af de største skridt på vejen mod dét mål er at styrke vores indsatser inden for energi og energioptimering. I Horsens Kommune udgør udledningen fra energiforbrug (el og opvarmning) 44% af den samlede CO₂-udledning. Der er derfor meget at hente ved at omstille energisystemet. Det kan ske ved at øge andelen af vedvarende energi og energieffektivisere produktion og forbrug i Horsens Kommune. Det er også på dette område, hvor man som borger, virksomhed og vi som kommune kan udføre nogle konkrete tiltag og deraf opnå reelle resultater.

Derfor vil vi...

- stille krav til brug af bæredygtige materialer til kommunale byggerier.
- fremme brugen af fjernvarme.
- fremme brugen af alternative energikilder i de områder, hvor der ikke kan komme fjernvarme.
- understøtte udbygning af solceller på tage.
- oplyse om energioptimering til borgerne.
- energioptimere vores kommunale bygninger.
- gå i dialog med andre udvalg omkring byfortætning og bevaring af byggeri frem for nedrivning, da det muliggør mere effektiv brug af energi samt skaber mere plads til natur.
- undersøge muligheder for VE-anlæg.

05

Naturen skal være vildere, og vi vil bruge den natur, der kan tåle det

Vi har i Horsens en smuk natur. Det er et aktiv, som vi skal værne om.

Vi vil derfor gøre det endnu lettere for borgere og besøgende at komme ud i den natur, som kan tåle det. Vi er allerede godt i gang med at forbinde vores stisystemer og gøre det lettere at finde kommunens shelters, vandreruter og udsigtsposter. Men lad os også sørge for bænke langs stierne, så man kan få et lille hvil på turen.

Samtidig skal vi passe godt de naturområder, der er sårbare og ikke kan tåle, at vi bruger den. Her skal vi sørge for, at der kommer mere vild natur, så vi fremmer biodiversiteten.

Alt i alt skal vi have og vise respekt for vores natur og finde den gode balancegang mellem benyttelse og beskyttelse.

Derfor vil vi...

- stille krav til, at det blå og det grønne har en vigtig og væsentlig plads i både vores lokalområder og i det åbne land, så det bliver endnu nemmere at nyde naturen og friluftlivet samtidig med, at dyr og planter får bedre rammer at udvikle sig i.
- arbejde for, at borgere bliver oplyst om vores natur, og særligt de sårbare naturområder, er værd at passe på.
- øge biodiversiteten ved ændret drift af arealer og i kommende anlægsprojekter.
- undersøge muligheden for at kunne øge vores naturkapitalindeks.
- støtte gode initiativer om en renere Horsens Fjord ved bl.a. at støtte forsøg som f.eks. ålegræs, stenrev og ud-sætning af skrubber.

Oversigt

Vedtagne politikker og strategier

I Horsens Kommune findes der i dag en række politikker og strategier, der sætter retning for vores fælles arbejde i kommunen.

Her ses en oversigt over vedtagne politikker og strategier, der er relevante for Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget i denne byrådsperiode.

Politikker og strategier	Periode
01 Fælles arbejdsgrundlag for byrådet i perioden 2022-2025 - "For et godt liv i et bæredygtigt fællesskab"	2022-2026
02 (Forslag til) Ressourceplan 2019-2030: "Genbrug mere, brænd mindre. Tænk cirkulært"	2019-2030
03 Biodiversitetsstrategi 2020	2020

Politikker og strategier	Periode
04 Friluftstrategi	2020
05 Trafik 2030	2017
06 Arkitekturpolitik i Horsens Kommune: "Rum for mennesker"	2021
07 Planstrategi 2019	2019-2022
08 Kommuneplan 2021-2033	2021-2033
09 Klimaplan 2022-2026	2022-2026